

Lliçons polítiques de la crisi

CARLES DUARTE

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 27.03.09

Aquesta setmana ha prosperat la moció de censura presentada per l'oposició contra el primer ministre txec. El fet que la República Txeca ocupi aquest semestre la presidència de la Unió Europea ha provocat que aquesta notícia tingués una projecció especial. Però al capdavant es tracta d'un més dels governs europeus que, com si fossin peces de dòmino, van caient, un rere l'altre, per l'efecte de la crisi. Va ser també el cas d'Islàndia, Letònia o Hongria.

I, més a prop nostre, sembla prou clara la incidència de la crisi en els resultats al País Basc i Galícia. A Catalunya també passa factura. Aquesta setmana les dades de l'INE situaven el creixement del PIB català com el tercer més baix de l'estat, amb un 0,7% en contrast amb el 2,1% del País Basc o l'1,6% de Madrid. La crisi ha deixat de ser una notícia llunyana vinculada a uns esdeveniments que succeïen arran d'un daltabaix financer als Estats Units. Ha arribat a casa. I ha acabat impactant transversalment sobre amplis sectors socials.

Com era previsible, ha desencadenat una pluja incessant de tòpics i alhora ha accentuat la distància entre discursos polítics amb prioritats diverses: la reactivació de l'economia o l'enfortiment de l'acció social. Ara bé, la previsible limitació dels recursos públics, per la disminució de la recaptació d'impostos, fruit del descens de l'activitat econòmica, i l'agreujament de les urgències ens empenyen més aviat a un indispensable equilibri, que esquivi el joc inútil del blanc i el negre i que convidi a sumar esforços.

En temps de crisi, cal evitar el pànic, que porta a una reducció desmesurada del consum que acaba complicant l'escenari econòmic, o l'obsessió pel curt termini, com la promoció del consum de les marques blanques de la distribució, que acaben debilitant marques d'empreses que constitueixen columnes bàsiques del nostre sistema productiu. No és el moment de precipitacions, d'inversions públiques que no tinguin prou en compte les previsions d'evolució demogràfica o de necessitat social a mitjà i a llarg termini. Impuls responsable d'inversió pública, sí; atacs compulsius d'*inversionitis* que poden generar geps poc justificats o insostenibles, no.

Però, per damunt de tot, els partits polítics i les institucions de govern ens han d'ajudar a sortir de la dinàmica, comprensible però especialment perillosa en moments de crisi econòmica, del camp qui pugui, del cadascú a la seva. Se'm fa inevitable recordar els antics valors republicans, els que propugnen un sentit profund de consciència ciutadana, els que reclamen de tots implicació i corresponsabilitat en l'obra col·lectiva que és un país. Només així ens en sortirem sense patir més ferides de les indispensables. Els polítics hi han d'ajudar. Decisivament.